



**מבט לאיראן**  
4 ביוני - 18 ביוני, 2017  
ד"ר רז צימט



## עיקרי הדברים

- ✓ בכירים איראנים הביעו דאגה מניתוק היחסים בין מדינות ערב, ובראשן ערב הסעודית, לקטר וקראו ליישוב חילוקי הדעות ביניהן. איראן הטילה את האחריות למשבר על ערב הסעודית ועל הממשל האמריקאי. בתוך כך אפשרה איראן מעבר מטוסים מקטר בשטחה וכן שלחה מטוסי סיוע עם מזון לקטר.
- ✓ בכירים איראנים ניצלו את מתקפת הטרור המשולבת, שביצע דאעש בבניין הפרלמנט האיראני ובמתחם קבר מייסד המהפכה האסלאמית, כדי להצדיק את המעורבות הצבאית של איראן בעיראק ובסוריה והטילו על ערב הסעודית אחריות למתקפה. סגן מפקד משמרות המהפכה איים בנקמה כנגד האחראים למתקפת הטרור.
- ✓ התקשורת האיראנית דיווחה על הגעתם של כוחות חטיבת פאטמיון המורכבת מלוחמים אפגאנים הפועלים בחסות משמרות המהפכה בסוריה אל גבול סוריה-עיראק. כמו כן התפרסמו תמונות של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, לצד לוחמי החטיבה באזור הגבול. התקשורת האיראנית ממשיכה לדווח בהרחבה על המתקפות האמריקאיות נגד הכוחות הסורים בסמוך לגבול העיראקי-סורי ולהציג אותן כ"מאמץ אמריקאי-ציוני" שנועד לבלום את המאמץ ליצור מסדרון יבשתי בין איראן, עיראק, סוריה ולבנון.
- ✓ נשיא איראן רוחאני קיים שיחת טלפון עם עמיתו הסורי בשאר אסד. הנשיא אסד מסר לנשיא רוחאני את תנחומיו בעקבות מתקפת הטרור בטהראן והנשיא רוחאני ציין, כי מתקפה זו רק מחזקת את נחישות העם האיראני במאבק נגד הטרור.
- ✓ עלי שמח'אני, מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, הצהיר, כי איראן רואה את יחסיה עם רוסיה בסוריה כאסטרטגיים וכי הקואליציה בין איראן, רוסיה, סוריה, עיראק וחזבאללה הצליחה לשנות את מאזן הכוחות בזירה הסורית.
- ✓ משרד החוץ האיראני הביע התנגדות להחלטת שלטונות כורדיסטאן העיראקית לקיים משאל עם על עצמאות החבל בחודש ספטמבר הקרוב. דובר משרד החוץ אמר, כי החלטות חד-צדדיות עלולות להחריף את חוסר היציבות במדינה.

## תגובות איראניות למתיחות בין קטר למדינות ערב

- בעקבות ניתוק היחסים בין מדינות ערב, ובראשן ערב הסעודית, לבין קטר, הביעו בכירים איראנים דאגה לנוכח המשבר הדיפלומטי וקראו ליישוב חילוקי הדעות בין קטר ומדינות המפרץ. דובר משרד החוץ האיראני, בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), אמר, כי התגברות המתיחות בין מדינות המפרץ אינה מועילה לאף אחת מהן ומאיימת על האינטרסים של מדינות האזור. הוא ציין, כי איראן

מודאגת מההתפתחויות האחרונות ומייחלת לפתרון המשבר באמצעות דיאלוג בין הצדדים (פארס, 5 ביוני 2017). בעקבות האיסור, שהטילו מדינות המפרץ ובראשן ערב הסעודית, על נחיתת מטוסים מקטר בשטחן ועל כניסתם למרחב האווירי שלהן, אפשרה איראן מעבר מטוסים מקטר בשטחה. כמו כן שלחה איראן חמישה מטוסי סיוע עם תשעים טון מזון לקטר.

■ חמיד אבו-טאלבי (Hamid Aboutalebi), סגן ראש לשכתו של הנשיא רוחאני לעניינים פוליטיים, הגיב למשבר בציוץ בחשבון הטוויטר שלו בו כתב, כי ניתוק יחסים דיפלומטיים, סגירת גבולות והטלת מצור אינן דרך לפתרון המשבר. הוא ציין, כי המשבר בין מדינות ערב הוא התוצאה הראשונה של "ריקוד החרבות" של הנשיא טראמפ בביקורו בערב הסעודית (עצרי- איראן, 5 ביוני 2017).

■ עלאא' אל-דין ברוג'רדי (Alaeddin Boroujerdi), יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, הטיל, אף הוא, את האחריות למשבר על ארה"ב ואמר, כי המתרחש בין מדינות ערב נובעת מהתערבות ארה"ב ומביקור הנשיא טראמפ באזור. הוא ציין, כי איראן סברה תמיד שבעיות האזור צריכות להיפתר על-ידי מדינות האזור בעצמן והתנגדה מאז ומעולם להתערבות זרים באזור (אירנ"א, 5 ביוני 2017).

■ אמיר עבדאללהיאן (Amir Abdollahian), יועצו לעניינים בינלאומיים של יו"ר המג'לס, האשים את ערב הסעודית במשבר במפרץ ואמר, כי שש מדינות מועצת שיתוף הפעולה של מדינות המפרץ מעולם לא היו באמת מאוחדות וכי ערב הסעודית אחראית במדיניותה להחרפת חילוקי הדעות, להקצנה ולהפצת הטרור באזור ובעולם המוסלמי. עבדאללהיאן ציין, כי שלטונות ערב הסעודית סבורים בטעות שבהסתמכותם על זרים הם יוכלו להנהיג את העולם הערבי והמוסלמי באמצעות ניתוק יחסים, תוקפנות צבאית כנגד שכנותיה של סעודיה וחיזוק הטרור באזור, אך מדיניות זו מציבה איום בפני ביטחון האזור ומגבירה את חילוקי הדעות בין מדינות האזור (פארס, 5 במאי 2017).

■ על רקע המשבר הדיפלומטי בעולם הערבי קיים מחמד ג'ואד זריף, שר החוץ, סבב שיחות טלפוניות עם עמיתיו בעולם המוסלמי ודן עימם בהתפתחויות באזור (מהר, 5 ביוני 2017). בציוץ בטוויטר (5 ביוני 2017) התייחס זריף למשבר וכתב: "השכנים הם קבועים, הגיאוגרפיה אינה ניתנת לשינוי, כפייה לעולם אינה פתרון והדיאלוג הכרחי, במיוחד במהלך חודש הרמדאן".

## תגובות איראניות למתקפת הטרור

■ בכירים איראנים ניצלו את מתקפת הטרור המשולבת, שביצע דאעש בבניין הפרלמנט האיראני (המג'לס) ובמתחם הקבר של ח'מיני, מייסד המהפכה האסלאמית, כדי להצדיק את המעורבות הצבאית של איראן בעיראק ובסוריה והאשימו את ערב הסעודית כמי שעמדה מאחורי הפיגועים. בנוסף, שנשא לאחר הפיגועים, הדגיש עלי ח'אמנהאי, המנהיג העליון, כי אלמלא המעורבות האיראנית בסוריה ובעיראק, היו הטרוריסטים פועלים בשטח איראן לפני זמן רב (פארס, 7 ביוני 2017). מפקד משמרות המהפכה, מחמד-עלי ג'עפרי (Mohammad Ali Jafari), אמר, כי יש בידי איראן מידע מדויק המצביע על תמיכת ערב הסעודית בטרוריסטים שביצעו את מתקפת הטרור בטהראן (פארס, 12 ביוני 2017). חסין סלאמי (Hossein Salami), סגן מפקד משמרות המהפכה,

התייחס, אף הוא, לאחריות ערב הסעודית לפיגועים בטהראן ואמר, כי מתקפת הטרור היא תוצאה של תוכנית פוליטית משותפת שהתגבשה במהלך הפסגה בריאד ע"י הסעודים, ארה"ב והמשטר הציוני במאמץ לכסות על כישלונותיהם באזור. הוא הצהיר, כי משמרות המהפכה ינקמו במי שאחראי למתקפות הטרור (תסנים, 8 ביוני 2017).

## המעורבות האיראנית בסוריה

■ שלושה לוחמי משמרות המהפכה נהרגו באזור חמאה שבסוריה. ג'ואד מחמדי ( Javad Mohammadi) נהרג ב-6 ביוני 2017, מצטפא צאדקי (Mostafa Sadeghi) נהרג ב-8 ביוני 2017 וחידר ג'לילונד (Heydar Jalilvand) נהרג ב-11 ביוני 2017.



לוחם משמרות המהפכה, ג'ואד מחמדי, שנהרג באזור חמאה שבסוריה (אבנ"א ניז, 7 ביוני 2017)

■ כוחות של חטיבת פאטמיון המורכבת מלוחמים אפגאנים הפועלים בחסות משמרות המהפכה בסוריה, הגיעו בימים האחרונים לגבול סוריה-עיראק. הסוכנות פרסמה תמונות בהן נראה קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, מתפלל לצד לוחמי החטיבה באזור הגבול (תסנים, 12 ביוני 2017),



מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה לצד לוחמי חטיבת פאטמין בגבול סוריה-עיראק (תסנים, 12 ביוני 2017).

■ בתוך כך דיווחה התקשורת האיראנית בהרחבה על המתקפות האמריקאיות נגד הכוחות הסורים בסמוך לגבול העיראקי-סורי והציגה אותן כ"מאמץ אמריקאי-ציוני" למנוע את התקדמות "ציר ההתנגדות" בסוריה ובעיראק ולבלום את המאמץ ליצור מסדרון יבשתי המחבר בין איראן, עיראק, סוריה ולבנון. בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, מתח ביקורת על הפעילות האמריקאית בסוריה. במסיבת העיתונאים השבועית שלו אמר קאסמי, כי ארה"ב הצהירה פעמים רבות כי היא נאבקת בטרור, אך פעילותה בסוריה מוכיחה כי אין הדבר כך. הוא יעץ לארה"ב להתמקד בפעילות נגד דאעש וקבוצות הטרור האחרות ולהימנע מפעילות אחרת בסוריה (פארס, 12 ביוני 2017).

■ חסן כאט'מי-קמי (Hassan Kazemi Qomi), שגריר איראן לשעבר בבגדאד, העריך בריאיון כי האמריקאים חותרים להשתלט על שטחים בדרום סוריה ובמזרחה באמצעות תמיכה בקבוצות הטרור הפועלות באזורים אלה. הוא ציין, כי בעקבות תבוסת דאע"ש, פועלת ארה"ב בהתאם לתוכנית חדשה שעיקרה הקמת "צבא טרוריסטי", תגבור כוחותיה באזור ותמיכה בכורדים בסוריה. ממשלות עיראק וסוריה ניצבות, לדבריו, בפני איום משותף שהוא טרור הנתמך על-ידי ארה"ב, הציונות ושליטי האזור "הראקציונרים". הוא ציין, כי הדרך לטרפד את התוכנית האמריקאית לחלוקת האזור היא פעולה מתואמת בין עיראק לסוריה לשחרור אזורי הגבול בין שתי המדינות (תסנים, 5 ביוני 2017).



שגריר איראן לשעבר בעיראק, חסן כאט'מי-קמי (תסנים, 5 ביוני 2017).

■ נשיא איראן, חסן רוחאני, קיים ב-8 ביוני 2017 שיחת טלפון עם עמיתו הסורי, בשאר אסד. בשיחה מסר הנשיא הסורי את תנחומיו בעקבות מתקפת הטרור בטהראן. הנשיא רוחאני הודה לאסד ואמר, כי מתקפת הטרור רק מחזקת את נחישות העם האיראני במאבק נגד הטרור. הוא ציין, כי איראן וסוריה ניצבות כיום במאבק משותף נגד הטרור וכי הקשרים בין שתי המדינות מתחזקים מיום ליום. הוא הביע תקווה, כי הפסקת האש בסוריה תימשך וכי בעתיד הקרוב ישיגו הכוחות הסורים ניצחון במלחמתם נגד הטרוריסטים (אתר הנשיא, 8 ביוני 2017).

■ ג'ואד תרכאבאדי (Javad Torkabadi), שגריר איראן בסוריה, נפגש ב-12 ביוני 2017 עם עמאד ח'מיס (Imad Khamis), ראש ממשלת סוריה, ודן עמו בדרכים להרחבת הקשרים בין שתי המדינות ובהתפתחויות באזור. השגריר הביע את נכונותה של איראן להרחיב את קשריה הכלכליים עם סוריה. ראש ממשלת סוריה הדגיש את חשיבות שיתוף הפעולה הכלכלי בין המדינות והצביע על הצורך לקדם יוזמות כלכליות משותפות במעורבות המגזר הפרטי (פארס, 12 ביוני 2017).



פגישת שגריר איראן בדמשק עם ראש ממשלת סוריה (איסנ"א, 12 ביוני 2017).

■ עלאא' אל-דין ברוג'רדי (Alaeddin Boroujerdi), יו"ר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אמר, כי איראן לא תחסוך במאמצים לשקם את סוריה בעקבות מלחמת האזרחים. בפגישה עם מזכ"ל משרד ראש ממשלת סוריה, מחמד אל-עמורי (Mohammad al-Ammouri), הדגיש ברוג'רדי את תמיכת איראן בסוריה ואמר, כי איראן תגיש סיוע לשיקום סוריה ותשתף אותה בניסיונה בשיקום איראן לאחר מלחמת איראן-עיראק (מהר, 13 ביוני 2017).

■ אלכסנדר לברנטייב, שליח נשיא רוסיה לענייני סוריה, הגיע ב-7 ביוני 2017 לביקור באיראן בהזמנת סגן שר החוץ האיראני, חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari). לברנטייב נועד במהלך הביקור עם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי של איראן, עלי שמח'אני (Ali Shamkhani), ודן עמו בהתפתחויות בסוריה (פארס, 7 ביוני 2017). ערב הביקור אמר שמח'אני בריאיון עיתונאי, כי איראן רואה את יחסיה עם רוסיה בסוריה כאסטרטגיים. הוא ציין, כי הקואליציה בין איראן, רוסיה, סוריה, עיראק וחזבאללה הצליחה לשנות את מאזן הכוחות בזירה הסורית ואפשרה את כיבוש מחדש של חלב מידי הטרוריסטים. שמח'אני אמר, כי שיתוף הפעולה בין איראן לרוסיה נועד להשיג יעדים משותפים ואין בו משום ויתור על האינטרסים הלאומיים של איראן או על עצמאותה (תסנים, 6 ביוני 2017).

## המעורבות האיראנית בעיראק

■ בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, הביע את התנגדות איראן להחלטת שלטונות כורדיסטן העיראקית לקיים משאל עם על עצמאות חבל כורדיסטן בחודש ספטמבר הקרוב. הוא ציין, כי איראן תומכת בלכידותה הטרטוריאלי של עיראק וכי עריכת משאל עם תעורר בעיות חדשות. קאסמי הדגיש, כי חבל כורדיסטן הוא חלק מעיראק וכי החלטות חד-צדדיות עלולות לסבך את המצב ולהחריף את חוסר היציבות במדינה. הוא קרא לשלטונות הכורדים ליישב את

חילוקי הדעות עם הממשלה המרכזית בבגדאד באמצעות דיאלוג ובמסגרת חוקת עיראק (פארס, 10 ביוני 2017).

## המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

■ סוכנות הידיעות הממשלתית אירנ"א פרסמה (5 ביוני 2017) תמונות המתעדות חלוקת ארוחות לשבירת צום הרמדאן מטעם "קרן הסיוע ע"ש האמאם ח'ומייני" ל"לוחמים בגבול עזה".

